

Doniyor Kitobi — Bir yuz sakson to‘rtinchi qism

Shanba va Jismga Kirish: Millerit muhrlanish jarayonining tamal toshlari

Jeff Pippenger

2024-04-14

Sinov jarayonidan o‘ta olmagan millerit avlodi uchun yakuniy sinov 1856-yilda, Levilar yigirma oltinchi bobidagi “yetti marta” haqidagi ortib borgan nurning kelishi bilan boshlandi. 1856-yildan 1863-yilgacha Laodikiya xabari 1844-yil 22-oktabrda uchinchi farishtaning kelishi bilan boshlangan davr ichidagi yakuniy vaqt oralig‘ini belgiladi. O‘sha vaqt oralig‘i Doniyor kitobining o‘n birinchi bobidagi o‘n uchinchi oyatdan o‘n beshinchi oyatgacha bo‘lgan oyatlar bilan ifodalanadi.

O‘sha davr nafaqat o‘sha oyatlar, balki o‘sha oyatlarni bajo keltirgan tarix, shuningdek Paniumning, ya’ni Kayseriya Filipining geografik guvohligi orqali ham tasvirlanadi. Kayseriya Filipiga Masih tomonidan xochdan sal oldin ataylab tashrif buyurilgan edi, xoch esa o‘n oltinchi oyat bilan ifodalangan yakshanba qonunini anglatadi. 1844-yil 22-oktabrda Yahudo qabilasining Arsloni Shabbat ta’limotini alohida bir nur ostida aniqlab berdi. So’ngra o‘sha sinov jarayonining oxirida U “yetti vaqt”ga doir bilimning ortishini joriy qildi, va Levilar 26 dagi “yetti vaqt” Shabbatga oid ta’limotdir. Bu yerning dam olishi haqidagi Shabbat amridirki, u insonlarning dam olishi haqidagi Shabbat amriga bevosita paralleldir. Ikki ming besh yuz yigirma yil va ikki ming uch yuz yilga oid vaqt bashoratlari ikkalasi ham 1844-yil 22-oktabrda nihoyasiga yetdi.

Sinov jarayonining 1856-yildan 1863-yilgacha bo‘lgan yakuniy davri, muhrlash va sinash jarayonining boshida alohida nur ostiga qo‘yilgan Shabbatning yanada buyukroq vahiysi edi. Doniyor o‘n birinchi bobining o‘n uchdan o‘n beshinchi oyatlarigacha bo‘lgan oyatlarning amalga oshishi bilan ifodalangan tarix, Xudoning muhri yuz qirq to‘rt ming kishining ustiga abadiyat uchun bosiladigan sinov davrini ifodalaydi. O‘sha tarixda Hizqiyoldagi ikki tayoq birlashtiriladi. Ikki tayoqning birlashtirilishi Ilohiylik bilan insoniyatning qo‘shilishini ifodalaydi, va o‘sha tarixda alohida nur bilan porlaydigan ta’limot mujassamlash ta’limotidir.

Shu sababdan, Butrus Qaysariya Filippida Masihni Xudoning O‘g‘li deb e’tirof etganida, u Masihning, Xudoning O‘g‘li sifatida, ilohiy tabiat va insoniy tabiatning ikkiyoqlama mohiyatini namoyon etishini — ya’ni U inson tanasini O‘z zimmasiga olgan Ilohiy Xudoning O‘g‘li ekanini va shu tariqa Inson O‘g‘li bo‘lganini — tan olgan edi.

“Shogirdlar Masih haqida shahodat bergan bashoratlarni tadqiq etar ekanlar, ular Ilohiyat bilan hamjihatlikka keltirildilar va yerda boshlagan ishini tamomlash uchun osmonga ko‘tarilgan Zot haqida ta’lim oldilar. Ular Unda shunday bir bilim maskan tutganini angladilarki, uni ilohiy vositasiz hech bir inson tushuna olmas edi. Ular podshohlar, payg‘ambarlar va solihlar oldindan xabar bergan Zotning yordamiga muhtoj edilar. Ular Uning fe’l-atvori va faoliyatining bashoratlardagi tasvirlarini hayrat bilan qayta-qayta o‘qidilar. Bashoriy Muqaddas Yozuvlarni ular naqadar xira anglagan ekanlar! Masih haqida shahodat bergan ulug‘ haqiqatlarni qabul qilishda naqadar sust bo‘lgan ekanlar! Ular Unga xorlik holatida, odamlar

orasida inson bo‘lib yurganida qarar ekanlar, Uning mujassam bo‘lishi sirini, tabiatining ikkiyoqlama xususiyatini anglamagan edilar. Ularning ko‘zlari to‘silgan edi, shuning uchun ular insoniyatdagi ilohiylikni to‘la tanimagan edilar. Ammo Muqaddas Ruh tomonidan yoritilganlaridan keyin, Uni yana ko‘rishni va o‘zlarini Uning oyoqlari ostiga tashlashni naqadar orzu qildilar!” The Desire of Ages, 507.

1844-yil 22-oktyabrdan 1863-yilgacha bo‘lgan davr bir yuz qirq to‘rt mingning muhrlanish vaqtini ifodalaydi. Bu davr, muhrlanish davomi davomida muhrdan ochiladigan ko‘plab haqiqatlar orasida Shabbatning alohida haqiqat sifatida ta’kidlanishi bilan boshlandi. Bu davr yettinchi karnayning yangrashini boshlab berdi; u esa Xudoning siri qachon tamom bo‘lishi kerakligini ko‘rsatadi.

Lekin yettinchi farishtaning ovozi yangraydigan kunlarda, u chalishni boshlaganida, Xudoning siri, O‘z xizmatkorlari bo‘lgan payg‘ambarlariga ayon qilganidek, nihoyasiga yetadi. Vahiy 10:7.

Yettinchi farishta ayni paytda uchinchi voy hamdir, chunki muhrlash Islomning urushi faol bo‘lgan tarix davrida sodir bo‘ladi. Agar Millerchi Adventizm 1844-yil 22-oktyabrdan keyingi davrda sodiq qolgani, 1840-yil 11-avgustda to‘xtatib turilgan Islom ozod etilgan bo‘lur edi.

«Agar Adventistlar 1844-yildagi buyuk umidsizlikdan keyin o‘z e’tiqodlarida sobit turib, Xudoning ochilib borayotgan ilohiy inoyatiga yakdillik bilan ergashganlarida, uchinchi farishtaning xabarini qabul qilib, uni Muqaddas Ruhning qudrati bilan dunyoga e’lon qilganlarida edi, ular Xudoning najotini ko‘rgan bo‘lardilar, Rabbii ularning sa’y-harakatlari bilan qudrat ila amal qilgan bo‘lardi, ish yakunlangan bo‘lardi va Masih allaqachon O‘z xalqini mukofotini olish uchun qabul etishga kelgan bo‘lardi. Ammo umidsizlik ortidan kelgan shubha va noaniqlik davrida advent imonlilarining ko‘plari o‘z e’tiqodlaridan voz kechdilar.... Shu tariqa ish to‘sisib qo‘yildi va dunyo zulmatda qoldi. Agar butun Adventist jamoasi Xudoning amrlari va Isoning imoni asosida birlashganida edi, tariximiz naqadar boshqacha bo‘lur edi!» Evangelism, 695.

1844-yil 22-oktyabrda yettinchi karnay chala boshladi va Yubiley karnayi ham chala boshladi.

Va sen o‘zing uchun yetti yillik shanba sanaysan, ya’ni yetti karra yetti yil; shunda yetti yillik shanbaning muddati sen uchun qirq to‘qqiz yil bo‘ladi. So‘ng yettinchi oyning o‘ninchi kuni, kafforat kunida, yubiley karnayini chaldirasan; butun yurtingiz bo‘ylab karnay chaldirasizlar. Va elliginchi yilni muqaddas deb e’lon qilasizlar hamda uning barcha aholisi uchun butun yurtda ozodlikni e’lon qilasizlar: u sizlar uchun yubiley bo‘ladi; har kim o‘z mulkiga qaytadi, va har kim o‘z oilasiga qaytadi. Leviticus 25:8–10.

Bir yuz qirq to‘rt ming kishining muhrlanish vaqti boshlanganda, Islom tomonidan amalga oshirilgan urushning yetib kelganini bildiradigan bir karnay va gunohning qullari bo‘lganlar uchun ozodlikni e’lon qiladigan bir karnay bor. Bir karnay tashqi tarixni ko‘rsatadi, ikkinchisi esa o‘sha oxirgi kunlardagi ahd xalqining ichki tajribasini ifodalaydi. Ularning qulligi, ularning insoniyati Uning Ilohiyati bilan abadiyga birlashtirilganda yengillashadi. Satr ustiga satr, bu ikki karnay bitta Karnaydir, chunki Yubiley karnayi faqat Poklanish kunida chalinadi, Poklanish kuni esa uchinchi voyining yettinchi karnayi chalinganda boshlanadi. Millerchilar harakatida har ikkala karnayni

ifodalagan ta'limot Shabbat nuri edi. Bu oxirgi kunlarda har ikkala Karnayni ifodalovchi nur mujassamlanish haqidagi ta'limotdir. Satr ustiga satr, Shabbat va mujassamlanish haqidagi ta'limot ayni bir ta'limotdir.

Butrusning e'tirofi Masihni, shuningdek Xudoning O'g'lini aniqlab berdi. Masih — Xudoning O'g'lidir. Masih — Shabbat orqali ifodalangan Yaratuvchidir.

“Pavlus Masih yer yuzida yashab yurgan paytda Uni hech qachon ko'rmagan edi. Albatta, u U va Uning ishlari haqida eshitgan edi, biroq va'da qilingan Masih, barcha olamlarning Yaratuvchisi, barcha barakalarning Beruvchisi, yer yuzida oddiy bir inson sifatida namoyon bo'lishga u ishonolmas edi.” Sketches from the Life of Paul, 256.

Shanba Kunni Yaratuvchini aniqlab beradi, va Yaratuvchi Butrus aniqlab bergan Masih edi. Butrus aniqlab bergan Xudoning O'g'li — inson O'g'li bo'lish uchun inson tanasi bilan birlashgan Zotdir. Xudoning O'g'li mujassamlanishni ifodalaydi.

“Masih erkaklar va ayollarga g'alaba qozonish qudratini olib keldi. U bu dunyoga inson qiyofasida, odamlar orasida bir inson bo'lib yashash uchun keldi. U insoniy tabiatning majburiyatlarini O'z zimmasiga oldi, toki sinalsin va imtihondan o'tsin. O'z insoniy tabiatida U ilohiy tabiatning ishtirokchisi edi. O'zining mujassamlashuvida U Xudoning O'g'li unvonini yangi bir ma'noda oldi. Farishta Maryamga dedi: ‘Parvardigorning qudrati senga soya soladi; shuning uchun ham sendan tug'ilajak o'sha muqaddas Zot Xudoning O'g'li deb ataladi’ (Luqo 1:35). Inson farzandi bo'lgan holda, U yangi bir ma'noda Xudoning O'g'li bo'ldi. Shunday qilib, U bizning dunyomizda turdi — Xudoning O'g'li, biroq tug'ilishi orqali inson zotiga bog'langan.” Selected Messages, 1-kitob, 226.

Qaysariya Filipida Butrusning ikki tomonlama e'tirofi Iso Masih ekanini, U Xudoning O'g'li ekanini, shuningdek 1844-yilda ravshanlashtirilgan Shabbat haqidagi ta'limotni va oxirgi kunlarda e'tirof etiladigan mujassamlanish haqidagi ta'limotni anglaydigan bir yuz qirq to'rt ming kishining timsoli edi. Bu ikki tomonlama haqiqatning nuri muhrlash davrining boshi va oxirida ochib beriladi; bunga 1844-yil 22-oktabrdan 1863-yilgacha bo'lgan muhrlash tarixi hamda Vahiy kitobining o'n sakkizinchi bobi ikki ovozining tarixi guvohlik beradi.

Muhrlash jarayonining Milleritlar chizig'ida ham, Vahiy o'n sakkizdagi muhrlanishning payg'ambarlik chizig'ida ham, davrning eng oxirida bir sinf ahmoq bokiralar sifatida namoyon bo'ladigan sinov mavjuddir; xuddi 1856 yildan 1863 yilgacha bo'lgan holatdagi kabi. Shuningdek, bir sinf 2023 yil iyulidan tez orada keladigan yakshanba qonunigacha dono bokiralar sifatida namoyon bo'ladi. O'sha yakuniy sinov davri davrning boshlanishini takrorlaydi. 2001 yil 11 sentyabrda tushib kelgan o'sha farishta 2023 yilda o'liklarni hayotga chaqirish uchun Mikoil sifatida keldi — ba'zilar abadiy hayotga, ba'zilar esa abadiy o'limga. U kelganida, O'z xalqini poydevorlarga qaytardi. Ba'zilar qadimgi yo'llarda yurishni rad etadilar, ba'zilar esa qadimgi yo'llarda yuradilar. Ba'zilar karnay sadosiga quloq tutadilar, ba'zilar esa eshitishni rad etadilar.

Egamiz shunday deydi: Yo'llar ustida turinglar, qaranglar va qadimgi so'qmoqlarni surishtiringlar: yaxshi yo'l qayerda ekanini bilib olinglar va o'sha yo'ldan yuringlar; shunda jonlaringiz uchun orom topasizlar. Ammo ular: “Biz o'sha yo'ldan yurmaymiz”, dedilar. Yana

Men ustingizga soqchilar qo'yib: "Karnay sadosiga quloq solinglar", dedim. Ammo ular: "Biz quloq solmaymiz", dedilar. Yeremiyo 6:16, 17.

Qo'riqchilarning chalayotgan karnayi bilan ifodalangan xabar ikki yoqlamadir. U Islomning yettinchi karnayi va najotning Yubiley karnayidir. U ilohiylikning insoniyat bilan birlashuvi haqidagi xabardir; bu mujassamlashish siri orqali amalga oshadi va Xudoning muhri uchun, ya'ni Shabbat uchun, tayyorlangan xarakterni hosil qiladi. 2001-yildan yigirma ikki yil o'tib, 2023-yil iyulida boshlangan muhrlashning o'sha yakuniy davri bilan bog'liq xabar, ish va sharoitlar Doniyor kitobining o'n birinchi bobidagi o'n uchinchi- o'n beshinchi oyatlar hamda Matto kitobining o'n oltinchi bobida Masihning Qaysariya Filipiga tashrifi bilan ifodalangan.

O'n qiz haqidagi masalda barcha qizlar kechikish vaqtida uxlab qoldilar. Iso O'z shogirdlariga: "Lazar uxlamogda", dedi.

U shularni aytdi; va shundan keyin ularga dedi: "Do'stimiz Lazar uxlamogda; ammo Men borib, uni uyqudan uyg'otaman." Shunda shogirdlari dedilar: "Hazratim, agar u uxlayotgan bo'lsa, sog'ayib ketadi." Ammo Iso uning o'limi haqida gapirayotgan edi; ular esa U uyquda dam olayotgani haqida so'zlayapti, deb o'yladilar. Shunda Iso ularga ochiq aytdi: "Lazar o'ldi." Yuhanno 11:10–14.

Yigirma bir kunning oxirida, Doniyor vahiy-ni ko'rdi, va u qattiq uyquga ketgan edi.

Va men, Doniyor, vahiyotni yolg'iz o'zim ko'rdim; men bilan birga bo'lgan kishilar esa vahiyotni ko'rmadilar; ammo ularga buyuk bir titroq tushdiki, ular o'zlarini yashirish uchun qochib ketdilar. Shunday qilib men yolg'iz qoldim va bu buyuk vahiyotni ko'rdim, ammo menda hech qanday quvvat qolmadi; chunki mening husnim ichimda chirishga aylandi va men hech qanday quvvatni saqlab qola olmadim. Shunga qaramay, men Uning so'zlarining ovozi eshitdim; va Uning so'zlarining ovozi eshitganimda, yuzim bilan yerga qaragan holda, chuqur uyquga ketgan edim. Doniyor 10:7–9.

Vahiy kitobining o'n birinchi bobidagi ikki guvoh uch yarim kun davomida ko'chada o'lik holda yotgan edi, Hizqiyoning o'lik suyaklari esa vodiya edi. 2020-yil 18-iyulda ruhiy o'lim va uyquning kutish vaqti uchinchi farishta harakati bokiralarining ustiga keltirildi. Oradan uch yil o'tgach, Xudoning oxirgi kunlardagi xalqini Uning bayrog'i va qudratli lashkari sifatida uyg'otish hamda tayyorlash jarayoni boshlandi. 2020-yil 18-iyulda tushgan farishta, farishtalar tushganlarida har doim qilganlaridek, bir haqiqatning muhrini ochdi.

U ochib bergan haqiqat — bu kechikish davri va ilk hafsalasi pir bo'lish tajribasi edi. Xudoning oxirgi kunlardagi xalqi o'sha paytda tarqalib ketgan edi; va ularni uyg'otish jarayoni tarixda yuzaga kelganida, ular o'zlarining tarqalib ketganliklarini hamda kechikish davrida ekanliklarini tan olishlari va e'tirof etishlari talab etilar edi. Shundan so'ng kechikish davri xabarini mustahkamlash uchun ko'p farishtalar, ya'ni ko'p xabarlar yuborildi.

"Ikkinchi farishtaning xabari nihoyasiga yaqinlashganda, men osmondan tushib, Xudoning xalqi ustiga porlayotgan buyuk bir nurni ko'rdim. Bu nurning shu'lalari quyoshdek yorqin tuyulardi. Va men farishtalarning shunday deb xitob qilayotgan ovozlari eshitdim: 'Mana,

Kuyov kelmoqda; Uni kutib olish uchun qarshi chiqinglar!”

“Bu yarim tun nidosi edi; u ikkinchi farishtaning xabariga qudrat berishi kerak edi. Tushkunlikka tushgan azizlarni uyg‘otish va ularni oldilaridagi ulug‘ ishga tayyorlash uchun osmondan farishtalar yuborildi. Eng iste’dodli kishilar bu xabarni birinchi bo‘lib qabul qilganlar emas edi. Farishtalar kamtarin va fidoyi kishilar huzuriga yuborildi hamda ularni: ‘Mana, Kuyov kelmoqda; Uni kutib olish uchun tashqariga chiqinglar!’ — degan nido ko‘tarishga undadi. Bu nido ishonib topshirilganlar shoshildilar va Muqaddas Ruhning qudrati ila xabarni jar soldilar hamda tushkunlikka tushgan birodarlarini uyg‘otdilar. Bu ish insonlarning hikmati va ilmidan emas, balki Xudoning qudratidan turar edi, va nido eshitgan Uning azizlari unga qarshi tura olmadilar. Eng ruhiy kishilar bu xabarni birinchi bo‘lib qabul qildilar, ilgari bu ishda yetakchilik qilganlar esa uni qabul qilishda va: ‘Mana, Kuyov kelmoqda; Uni kutib olish uchun tashqariga chiqinglar!’ — degan nido yanada kuchaytirishda oxirgilardan bo‘ldilar.”

“Yurtning har bir qismida ikkinchi farishtaning xabari haqida nur berildi va bu nido minglab kishilarning yuraklarini eritdi. U shahardan shaharga, qishloqdan qishloqqa tarqaldi, toki Xudoning kutayotgan xalqi to‘la uyg‘otilmaguncha. Ko‘plab jamoatlarda bu xabarning aytilishiga yo‘l qo‘yilmadi, va tirik guvohlikka ega bo‘lgan katta bir guruh bu qulagan jamoatlarni tark etdi. Yarim tun nidosi orqali qudratli bir ish amalga oshirildi. Xabar yuraklarni sinovdan o‘tkazuvchi bo‘lib, imonlilarni o‘zlari uchun tirik tajriba izlashga yetakladi. Ular bir-birlariga suyanib bo‘lmasligini bilardilar.” Early Writings, 238.

Masaldagi Yarim Tun Nidosi xabarining kelishi ikki toifa bokiralarning moylari bor-yo‘qligini qachon namoyon qilishini aniqlab beradi. Donishmandlarda moy bor, nodonlarda esa yo‘q. Bu masal Millerchilar tarixida Samuel Snowning faoliyati orqali amalga oshdi va o‘sha faoliyatda Snow taqdim etgan xabar o‘sha davrdagi Millerchi nashrlardagi maqolalari bilan ifodalanganidek rivojlantirildi. So‘ngra u 1844-yil 12-avgustdan 17-avgustgacha bo‘lib o‘tgan Exeter lager yig‘iniga yetib kelganida, bu ham oxir-oqibat yig‘inda bo‘lganlarning yig‘inni tark etib, xabarni e‘lon qilishlariga olib kelgan bir davrni ifodalaydi.

“Yarim tun faryodi” xabari to‘la-to‘kis qaror topadigan bir “vaqt nuqtasi” mavjud bo‘lib, masalga ko‘ra, aynan o‘sha nuqtada bokiralar uchun sinov muddati yopiladi. O‘sha “vaqt nuqtasi”dan oldin xabar shakllanib borayotgan “bir davr” keladi. 2023-yil iyul oyidan beri Yarim tun faryodi xabari shakllanib bormoqda va Millerchilar davridagi ado bo‘lishidan farqli o‘laroq, bu xabar “sinov muddatining yopilishi”dan oldin butun dunyo bo‘ylab yetkazib berildi. Exeter yig‘ilishi yakunida sinov muddati yopilgach, xabar shundan so‘ng “mamlakatning har bir qismiga” bordi, va “ikkinchi farishta xabari ustiga nur berildi hamda bu faryod minglarning yuragini eritdi. U shahardan shaharga, qishloqdan qishloqqa tarqaldi, toki Xudoning kutayotgan xalqi to‘la uyg‘otilgunicha.”

Hozirgi tariximizda 2023-yil iyul oyida e‘lon qilina boshlagan xabar endi dunyoning bir yuz yigirma mamlakatida mavjud bo‘lib, Yarim tun nidosi xabarining rivojlanishini ifodalovchi maqolalar oltmishdan ortiq tillarda mavjuddir; bu maqolalarni yo o‘qish, yo tinglash mumkin.

Iso Masihning Vahiysi bo‘lib, Xudo uni O‘z qullariga yaqin orada yuz berishi lozim bo‘lgan narsalarni ko‘rsatish uchun Unga berdi; va U buni O‘z farishtasi orqali O‘z quli Yuhannoga

yuborib ma'lum qildi. U Xudoning kalomi, Iso Masihning shahodatnomasi va o'zi ko'rgan barcha narsalar haqida guvohlik berdi. Bu bashoratning so'zlarini o'qiydigan kishi va uni eshitib, unda yozilganlarga rioya qiladiganlar baxtlidirlar; chunki vaqt yaqindir. Vahiy 1:1–3.

Ushbu xabarning maqolalar bilan ifodalangan nuri taxminan olti oy ichida ikki kishi tomonidan amalga oshirildi.

“Yordam bera oladiganlar o'z burchlarini his etishga uyg'otilmas ekanlar, uchinchi farishtaning baland hayqirig'i yangraganida ular Xudoning ishini anglamaydilar. Yer yuzini yoritish uchun nur taralganda, ular Egamizning yordamiga chiqish o'rniga, Uning ishini o'zlarining tor qarashlariga moslashtirish uchun bog'lab qo'yimoqchi bo'ladilar. Sizlarga shuni aytayin: Rabbiy bu so'nggi ishda odatdagi tartibdan nihoyatda chetda bo'lgan tarzda va har qanday insoniy rejalashtirishga zid bo'lgan yo'l bilan ish olib boradi. Oramizda shundaylar bo'ladiki, ular doimo Xudoning ishini nazorat qilishni, hatto dunyoga berilishi kerak bo'lgan xabarda uchinchi farishta qo'shilgan farishtaning rahbarligi ostida ish oldinga siljiyotganda, qanday harakatlar qilinishi lozimligini ham belgilab berishni istaydilar. Xudo shunday yo'llar va vositalardan foydalanadiki, bundan jilovni O'zi O'z qo'liga olayotgani ayon bo'ladi. Ishchilar U O'zining solihlik ishini amalga oshirish va kamoliga yetkazish uchun qo'llaydigan sodda vositalardan hayratda qoladilar.” Testimonies to Ministers, 300.

Yahudo qabilasining Arsloni endi O'zining oxirgi kunlardagi xalqini Daniel 11-bobning o'n uchinchi oyatidan o'n beshinchi oyatigacha olib keldi; shu bilan miloddan avvalgi 200-yildan miloddan avvalgi 63-yilgacha bo'lgan tarix orqali ifodalangan tarixni, shuningdek Matto 16-bobni va Masihning Kesariya Filippi shahriga tashrifi tarixini ochib berdi. Bashoratlar ham, ularning amalga oshish tarixi ham Doniyor kitobining oxirgi kunlargacha muhrlangan qismiga muvofiq keladi. Doniyor va Vahiy kitoblari bir kitobdir; shuning uchun oxirgi kunlarda, sinov muddati yopilishidan sal oldin, Iso Masihning Vahiyi muhrdan ochiladi va bu Vahiy Doniyor kitobining oxirgi kunlarga taalluqli qismini ham o'z ichiga oladi. Exeter lager yig'inining yakun topish vaqti yaqinlashdi.

Va u menga dedi: “Bu kitobning bashorati so'zlarini muhrlama, chunki vaqt yaqindir. Nohaq bo'lgan, yana nohaqlik qilsin; nopok bo'lgan, yana nopok bo'lsin; solih bo'lgan, yana solih bo'lsin; muqaddas bo'lgan esa, yana muqaddas bo'lsin.” Vahiy 22:10, 11.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

Mana, kunlar kelmoqda, deydi Rabbiy Xudo, Men yurtga ocharchilik yuboraman, ammo bu non ocharchiligi ham emas, suvga tashnalik ham emas, balki Egamizning so'zlarini eshitish ocharchiligidir. Va ular dengizdan dengizgacha, shimoldan sharqqacha kezib yuradilar; Egamizning kalomini izlab u yoqdan bu yoqqa yuguradilar, ammo uni topa olmaydilar. O'sha kunda go'zal qizlar ham, yigitlar ham tashnalikdan holdan toyadilar. Samariyaning gunohi bilan qasam ichadiganlar, “Ey Dan, sening xudoying barhayotdir”, deydiganlar va “Beershebaning yo'li barhayotdir”, deydiganlar — o'shalar yiqiladilar va qayta turmaydilar. Amos 8:11–14.